

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ

ที่ ศก.๕๑๐๘/๖๗๖๓ วันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง โครงการพัฒนาครูและโรงเรียนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง รุ่นที่ ๒

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเพียงนาม

ด้วย จังหวัดศรีสะเกษแจ้งว่า กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งว่า กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา ได้พิจารณาเครือข่ายองค์กรจากสถาบันอุดมศึกษา มูลนิธิ และสถาบันวิชาการที่จะทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงให้แก่โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาครูและโรงเรียนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง รุ่นที่ ๒ ปี ๒๕๖๓ แล้ว โดยมีโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๓๔ แห่ง ใน ๑๙ จังหวัด ให้เป็นโรงเรียนที่เกิดการพัฒนาคุณภาพได้ด้วยตนเองและต่อเนื่องเป็นระบบ ทั้งด้านบริหารจัดการโรงเรียนและการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนระดับชั้นเรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ ๒๑ ร่วมกับภาคีเครือข่ายร่วมดำเนินงาน

องค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ จึงแจ้งมาอย่างโรงเรียนบ้านเพียงนามทราบ และดำเนินการตามสำเนาหนังสือจังหวัดศรีสะเกษ ที่ ศก ๐๐๒๓/๖๗๖๓ ลงวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการ

(นายไกรศักดิ์ ภูรทต)

ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ปฏิบัติหน้าที่

นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ

องค์กรบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ
รับที่ 13498
วันที่ 23 พ.ย. 2563
เวลา 10.00 น.

ที่ ศก ๐๐๒๓.๓/ว ๑๙๔๐

ศาลากลางจังหวัดศรีสะเกษ
ถนนเทพา ศก ๓๓๐๐๐

๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

เรื่อง โครงการพัฒนาครูและโรงเรียนเพื่อการดับคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง รุ่นที่ ๒
เรียน นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ และนายกเทศมนตรีเมืองศรีสะเกษ
สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๑๖.๓/ว ๓๓๘๕
ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๓	๓๑๖๑
๒๓ พ.ย. ๒๕๖๓	๑๖.๕๒๔
จำนวน ๑ ชุด	

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งว่า กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา ได้พิจารณาเครือข่ายองค์กรจากสถาบันอุดมศึกษา มูลนิธิ และสถาบันวิชาการที่จะดำเนินการที่เป็นพื้นที่เลี้ยงให้แก่โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาครูและโรงเรียนเพื่อการดับคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง รุ่นที่ ๒ ปี ๒๕๖๓ แล้ว โดยมีโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๓๔ แห่ง ใน ๑๙ จังหวัด ให้เป็นโรงเรียนที่เกิดการพัฒนาคุณภาพได้ด้วยตนเองและต่อเนื่องเป็นระบบ ทั้งด้านบริหารจัดการโรงเรียน และการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนระดับชั้นเรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ ๒๑ ร่วมกับภาคีเครือข่ายร่วมดำเนินงาน

จังหวัดศรีสะเกษ จึงขอให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ และเทศบาลเมืองศรีสะเกษ แจ้งโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการทราบ พร้อมทั้งสนับสนุนให้ความร่วมมือการดำเนินโครงการเพื่อการดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนและผู้เรียนอย่างต่อเนื่องต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ธน

(นายธงชัย เจริญพาณิชย์กุล)
รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษ

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น
โทร./โทรสาร ๐-๔๕๖๑-๓๓๘๖
ผู้ประสานงาน นางสาววันุสuda พรรดา ๐๘๑ ๑๕๕ ๖๙๖๗

รายชื่อโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ รุ่นที่ 2 ในปี 2563 จำนวน 34 โรงเรียน

จำแนกตามภูมิภาค จังหวัด ในสังกัด อปท.

ลำดับ	จังหวัด	โรงเรียน	สำนักงานเขตพื้นที่/ หน่วยงานต้นสังกัดในพื้นที่	ภาคีเครือข่าย ร่วมดำเนินงาน
ภาคกลาง				
1	กาญจนบุรี	องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี 2 (บ้านหนองอำเภอจัน)	องค์การบริหารส่วนจังหวัด กาญจนบุรี	มูลนิธิรัฐบุรุษ พลเอกเปรมฯ
2	กาญจนบุรี	เทศบาลทองผาภูมิ	เทศบาลตำบลคลองผาภูมิ	มูลนิธิรัฐบุรุษ พลเอกเปรมฯ
3	กาญจนบุรี	เทศบาล 5 (กระดาษไทยอนุเคราะห์)	เทศบาลเมืองกาญจนบุรี	มูลนิธิรัฐบุรุษ พลเอกเปรมฯ
4	กาญจนบุรี	เทศบาล 1	เทศบาลเมืองท่าเรือพระแท่น	มูลนิธิรัฐบุรุษ พลเอกเปรมฯ
5	กาญจนบุรี	วัดพุน้ำร้อนรัตนศรี (อบต.บ้านเก่า 1)	องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเก่า	มูลนิธิรัฐบุรุษ พลเอกเปรมฯ
6	ชัยนาท	เทศบาลเข้าท่าพระ	เทศบาลเมืองชัยนาท	มูลนิธิรัฐบุรุษ พลเอกเปรมฯ
7	ชัยนาท	เทศบาลสวัสดิ์หัวยาง	เทศบาลเมืองชัยนาท	มูลนิธิรัฐบุรุษ พลเอกเปรมฯ
8	นครปฐม	อนุบาลนครปฐม	เทศบาลเมืองนครปฐม	มูลนิธิรัฐบุรุษ พลเอกเปรมฯ
9	นครปฐม	เทศบาล 1 วัดคำลูกบัว	เทศบาลตำบลสามง่าม	มูลนิธิรัฐบุรุษ พลเอกเปรมฯ
10	พระนครศรีอยุธยา	วัดป่างทอง (บุญบำรุงราชภรร্ত)	องค์การบริหารส่วนจังหวัด พระนครศรีอยุธยา	มูลนิธิรัฐบุรุษ พลเอกเปรมฯ
11	พระนครศรีอยุธยา	อนุบาลตำบลบ้านสร้าง	เทศบาลตำบลบ้านสร้าง	มูลนิธิรัฐบุรุษ พลเอกเปรมฯ
12	พระนครศรีอยุธยา	องค์การบริหารส่วนตำบลทรงเจี้ย (เจ้าคุณเชิด อุปถัมภ์)	องค์การบริหารส่วนตำบลทรงเจี้ย	มูลนิธิรัฐบุรุษ พลเอกเปรมฯ
13	ราชบุรี	เทศบาลวัดโขคง (ธรรมเสนาเมืองคุณ)	เทศบาลเมืองโพธาราม	มูลนิธิรัฐบุรุษ พลเอกเปรมฯ
14	สมุทรสงคราม	เทศบาล 1 วัดนางวัง (สนาหาราษฎร์อุทิศ)	เทศบาลตำบลอ้มพวา	มูลนิธิรัฐบุรุษ พลเอกเปรมฯ
15	สมุทรสาคร	อนุบาลเทศบาลอ้อมน้อย 3	เทศบาลครอ้มน้อย	มูลนิธิรัฐบุรุษ พลเอกเปรมฯ
16	สุพรรณบุรี	เทศบาล 3 วัดใหม่อัมพัน (พวงวนิหรรษาราษฎร์วิทยา)	เทศบาลเมืองสองพี่น้อง	มูลนิธิรัฐบุรุษ พลเอกเปรมฯ
17	อ่างทอง	เทศบาล 2 วัดโลห์สุทธาวาส	เทศบาลเมืองอ่างทอง	มูลนิธิรัฐบุรุษ พลเอกเปรมฯ
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ				
18	ขอนแก่น	เทศบาลน้ำพองภูริพัฒน์	เทศบาลตำบลน้ำพอง	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
19	ขอนแก่น	เทศบาลล้าน้ำพอง	เทศบาลตำบลล้าน้ำพอง	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
20	ขอนแก่น	เทศบาลบ้านโนนหัน	เทศบาลครช่อนแก่น	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
21	ศรีสะเกษ	บ้านเพียงนา	องค์การบริหารส่วนจังหวัด ศรีสะเกษ	มูลนิธิสยามกัมมาจล
22	ศรีสะเกษ	เทศบาล 4 (บ้านโนนส้านกมิตรภาพ 121)	เทศบาลเมืองศรีสะเกษ	มูลนิธิสยามกัมมาจล
ภาคตะวันออก				
23	ชลบุรี	บ้านหนองใหญ่ (คุรุราษฎร์อุปถัมภ์)	องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี	มูลนิธิรัฐบุรุษ พลเอกเปรมฯ
24	ชลบุรี	เทศบาลครรษณ์บุรุษเคราะห์	เทศบาลเมืองชลบุรี	มูลนิธิรัฐบุรุษ พลเอกเปรมฯ
25	ระยอง	อยุ่เมืองแกลง	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	มูลนิธิสยามกัมมาจล
ภาคใต้				
26	ภูเก็ต	เทศบาลวัดขอรังสรรค์	เทศบาลเมืองภูเก็ต	มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
27	สุราษฎร์ธานี	เทศบาล 1 (หัวมุด)	เทศบาลเมืองสาร	มูลนิธิเพื่อทักษะแห่งอนาคต

รายชื่อโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ รุ่นที่ 2 ในปี 2563 จำนวน 34 โรงเรียน

จำแนกตามภูมิภาค จังหวัด ในสังกัด อปท.

ลำดับ	จังหวัด	โรงเรียน	สำนักงานเขตพื้นที่/ หน่วยงานต้นสังกัดในพื้นที่	ภาคีเครือข่าย ร่วมดำเนินงาน
ภาคเหนือ				
28	กำแพงเพชร	เทศบาล 2 (วัดทุ่งสวน)	เทศบาลเมืองกำแพงเพชร	มหาวิทยาลัยแม่ฟ้า
29	เชียงใหม่	เทศบาลจอมทอง 1 (ชุมชนบ้านข่างเปาเหนีอ)	เทศบาลตำบลจอมทอง	มูลนิธิเพื่อทักษะแห่งอนาคต
30	เชียงใหม่	บ้านคลາ	องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่	มูลนิธิเพื่อทักษะแห่งอนาคต
31	เชียงใหม่	เทศบาลวัดครีปิงเมือง	เทศบาลนครเชียงใหม่	มูลนิธิโรงเรียนสตาร์ฟิชคันทรีอีม
32	เชียงใหม่	เทศบาลวัดบ้ำแห่ง	เทศบาลนครเชียงใหม่	มูลนิธิโรงเรียนสตาร์ฟิชคันทรีอีม
33	ลำพูน	เทศบาลตำบลบ้านอิ	องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน	มูลนิธิโรงเรียนสตาร์ฟิชคันทรีอีม
34	อุทัยธานี	ชุมชนเทศบาลวัดคณถีติกบัญชาราม	เทศบาลเมืองอุทัยธานี	มูลนิธิรัฐบุรุษ พลเอกประมวลฯ

รายชื่อภาคีเครือข่ายที่ร่วมดำเนินงาน
โครงการสนับสนุนการพัฒนาครูและโรงเรียนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
รุ่นที่ 2 ปี 2563

ภาคีเครือข่าย	ผู้รับผิดชอบโครงการ	จุดเน้นของการพัฒนาครูและโรงเรียน
มูลนิธิเพื่อทักษะแห่งอนาคต (มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี เดิม)	รศ.ดร.ธันยวิช วิเชียรพันธ์	- การบริหารจัดการโรงเรียน ให้รูปแบบตามแนวทางโรงเรียนพัฒนาคุณภาพต่อเนื่อง (sQip) - การจัดการเรียนรู้ ใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนแบบ Active Learning โดยการสร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้เป็นห้องเรียนประสิทธิภาพสูง ตามแนวทางของสถาบันความคิดสร้างสรรค์แห่งสหราชอาณาจักร (CCE) และใช้เครื่องมือส่งเสริมทักษะความคิดสร้างสรรค์และการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณจากการศึกษา OECD
มหาวิทยาลัยขอนแก่น	รศ.ดร.ไแมทวี อินทร์ประดิษฐ์	การบูรณาการระหว่างการบริหารจัดการระดับโรงเรียน และการบริหารจัดการระดับชั้นเรียน โดยใช้นวัตกรรม “การศึกษาชั้นเรียน” (Lesson Study) และ “วิธีการแบบเปิด” (Open Approach) ในโรงเรียนอย่างต่อเนื่องตามวาระรายสัปดาห์
มหาวิทยาลัยสงขลา นครินทร์	รศ.ดร. มิตรชัย จงเชี่ยวชำนาญ	- การบริหารจัดการโรงเรียนโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมกับทุกภาคส่วนผ่านชุมชนการเรียนรู้ (Learning Community, LC) - กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ active learning โดยใช้การสอนแบบบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย (อนุบาล-ป.3) และโครงงานฐานวิจัย (ป.4 ถึง ม.3) ในชั้นเรียน - ระบบเสริมอันประกอบด้วยเป้าหมายและแผนปฏิบัติที่ชัดเจน ระบบสารสนเทศ และระบบคูณักเรียน โดยใช้โรงเรียนเด่นเป็นตัวอย่างให้โรงเรียนที่เหลือพัฒนาตาม

ภาคีเครือข่าย	ผู้รับผิดชอบโครงการ	จุดเน้นของการพัฒนาครุและโรงเรียน
มูลนิธิลำปางมารค พัฒนา	นายวิเชียร ไชยบัง	การเปลี่ยนแปลงโรงเรียนเชิงระบบด้วยนวัตกรรม จิตศึกษา PBL และ PLC
มูลนิธิโรงเรียน สตาร์ฟิชคันทรีไฮเม	ดร.นรรธพร จันทร์เฉลี่ย เศรีบุตร	ใช้แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบแห่งความสำเร็จของผู้นำสถานศึกษาเพื่อการสร้างสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้และการนำพาสถานศึกษาสู่องค์กรแห่งนวัตกรรม ของบริษัท Apple มาประยุกต์ โดย - การขับเคลื่อนด้านการบริหารโรงเรียน มีปัจจัยหลัก 5 องค์ประกอบ คือ ผู้นำ ชุมชน บรรยากาศ การเรียนรู้ เทคโนโลยี และเป้าหมาย - การขับเคลื่อนด้านการสอน มีปัจจัยหลัก 3 องค์ประกอบ คือ หลักสูตรและการประเมิน รูปแบบและการปฏิบัติการสอน การพัฒนาวิชาชีพ - การขับเคลื่อนด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน มีปัจจัยหลัก คือ การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทุก กิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ แบบ Active Learning เพื่อการสร้างองค์ความรู้และใช้กระบวนการ STEAM Design Process ในการพัฒนาทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 และบูรณาการองค์ความรู้ เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาในชีวิตจริง
มหาวิทยาลัยราชภัฏ ภูเก็ต	ผศ.ดร.ศิริวรรณ ฉัตตรมงคลรุ่งเจริญ	- การพัฒนาวิชาชีพครุให้มีการปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนรู้จากการเน้นความรู้ สู่การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ (Competency-based Instruction) โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นการพัฒนาวิชาชีพครุทั้งระบบโรงเรียน ผ่านชุมชนเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ (PLC) - การบริหารการจัดการเน้นการพัฒนาทุกองค์ประกอบตามแนวทางของโครงการ และให้เป็นส่วนหนึ่งของการงานปกติ
มหาวิทยาลัยราชภัฏ กาญจนบุรี	ผศ.ดร.ภูชิต ภูชนานิ	- การจัดการเรียนรู้ ใช้รูปแบบ CAR โมเดล มาจัดทำ เป็นแผนการสอนหน้าเดียวตามหน่วยการเรียนรู้ CAR โมเดล ประกอบด้วย 1) Cooperative

ภาคีเครือข่าย	ผู้รับผิดชอบโครงการ	จุดเน้นของการพัฒนาครูและโรงเรียน
		Learning คือ การจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนสร้าง การเรียนรู้ด้วยการทำงานแบบกลุ่ม 2) Active Learning คือ การจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนสร้าง การเรียนรู้ด้วยการลงมือทำงาน 3) Reflective Learning คือ การจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนสร้าง การเรียนรู้ด้วยการสะท้อนความคิด เพื่อนำไปสู่การ พัฒนาเป็นห้องเรียนจริยธรรมที่จัดการเรียนรู้ให้เด็กคิด เด็กนำ เด็กทำ เด็กเสนอ เด็กทบทวน เด็กบันทึก ด้วยการผสมผสานเนื้อหาในการพัฒนาพฤติกรรม เชิงคุณธรรมที่นำไปสู่การยกระดับผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน - การบริหารการจัดการเน้นการพัฒนาทุก องค์ประกอบ ตามแนวทางของโครงการฯ
มหาวิทยาลัยนเรศวร	ผศ.ดร.อนุชา กอนพ่วง	- ระบบการบริหารจัดการ ครอบคลุมการกำหนด เป้าหมายโรงเรียน (School goal) และแผนการ ดำเนินงาน ระบบสารสนเทศ (Info) วิธีใหม่การ ปฏิบัติงานของโรงเรียน และระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน - ระบบการพัฒนาครู ครอบคลุมการใช้ PLC ในการ สร้างการเรียนรู้และพัฒนาครู และการใช้จิตศึกษา และจิตปัญญาศึกษาในการพัฒนาและเรียนรู้เพื่อ การเปลี่ยนแปลง - ระบบการการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียน แบบ Active learning ครอบคลุมการจัดการเรียนรู้ รูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง คือ 1) จัดกิจกรรมแบบ Active Learning สอดแทรกในรายวิชา 2) จัด กิจกรรม STEM ศึกษา 3) หน่วยการเรียนรู้บูรณา การตามบริบทของโรงเรียน และเน้น Project base learning 4) หน่วยบูรณาการ PBL ตาม แนวทางของเครือข่ายมูลนิธิลำปางมาศพัฒนา รวมทั้งการพัฒนาปัญญาภัยในของผู้เรียนโดยผ่าน จิตศึกษา

ภาคีเครือข่าย	ผู้รับผิดชอบโครงการ	จุดเน้นของการพัฒนาครูและโรงเรียน
คุณยิราพัฒน์ มูลนิธิ รัฐบุรุษ พลเอก เพรม ติณสูลานนท์	พลเอกศรุต นาควัชระ	- การบริหารจัดการ เน้นตามแนวทางของโครงการฯ และด้านโรงเรียนคุณธรรม - การเรียนการสอน เน้นห้องเรียนคุณธรรม โดยเสริมสร้างคุณธรรมให้แก่นักเรียนอย่างต่อเนื่อง มีการจัดห้องเรียนคุณภาพสูง เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ในการเรียน มีการเรียนการสอนแบบ Active Learning เพื่อสร้างทักษะศตวรรษที่ 21 มีการสร้างทักษะชีวิตและทักษะอาชีพ ให้ผู้เรียนตามความเหมาะสม
มูลนิธิสยามกัมมาจล	นายศุภเกียรติ ยมบุญ	การพัฒนาผู้บริหารและครู ในด้าน 1. การเสริมพลัง (Empower) 2. การใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะ 3. ปัจจัยที่เป็นผลต่อการพัฒนาผู้เรียน 7 ด้าน คือ 1) School Vision 2) ผู้อำนวยการโรงเรียน เป็นผู้นำทางวิชาการ 3) โรงเรียนมี Learning Space 4) ครูเป็น Learning Expert 5) หลักสูตรที่เอื้อต่อการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียน 6) การจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนแบบ Active Learning 7) การวัดผลแบบ Formative Assessment
สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา สุรินทร์ เขต 2	นายณรงค์ศักดิ์ เมืองชาติ	- ใช้กระบวนการพัฒนาตามวงจร P-A-O-R (Plan-Action-Observe-Reflect) โดยโรงเรียนมีการวางแผนพัฒนาโรงเรียน พัฒนาระบบ Info และ SMIS ของโรงเรียน มีการจัดกิจกรรมประเมินตนเอง เพื่อกำหนดเป้าหมาย (School Goal) ของโรงเรียน และกิจกรรมการพัฒนางานตามขอบข่าย การกิจของครู ผู้บริหารสถานศึกษาในสภากาраж ทำงานปกติ - พัฒนาห้องเรียนแห่งคุณภาพโดยศึกษาบทเรียน (Lesson Study) 3 ขั้น คือ Plan-Do-See และใช้ PLC เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อน เพื่อพัฒนาบทเรียนที่เน้นกิจกรรม Active Learning

ເມສ. 9/92

ที่ มท ๐๘๑๖.๓/ว ๒๗๙

พ.ศ. ๒๕๖๓ วันที่ ๙ ก.ย. ๒๕๖๓
๑๓๒๖๕ ๑๐ พ.ย. ๒๕๖๓

☐ ผู้อื่น		กรรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
☐ บุคคล		กทม. ๑๐๓๐๐
☐ หน่วยงาน		๑๐๒๓.๓ สำนักงานเขตและเทศบาล กทม.

๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

เรื่อง โครงการพัฒนาครูและโรงเรียนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง รุ่นที่ ๒

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ชีรัส กาญจน์

อ้างถึง หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๑๖.๓/๑๗๕๐ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา ที่ กศส ๐๖/๐๘๔๒๐/๒๕๖๓
ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๓ จำนวน ๑ ฉบับ

๒. โครงการพัฒนาครูและโรงเรียนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา

อย่างต่อเนื่อง รุ่นที่ ๒ จำนวน ๑ ชุด

๓. รายชื่อโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เข้าร่วมโครงการ รุ่นที่ ๒ จำนวน ๑ ชุด

๔. รายชื่อภาคีเครือข่ายที่ร่วมดำเนินการ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ออกความร่วมมือจังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีโรงเรียนในสังกัดและได้รับการคัดเลือกเข้าร่วมโครงการพัฒนาครูและโรงเรียนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง รุ่นที่ ๒ ปี ๒๕๖๓ ของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา จำนวน ๖๐ โรงเรียน ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับแจ้งจากกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาฯ ให้พิจารณา เครือข่ายองค์กรจากสถาบันการอุดมศึกษา มูลนิธิ และสถาบันวิชาการที่จะทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงให้แก่โรงเรียน ที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาครูและโรงเรียนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง รุ่นที่ ๒ ปี ๒๕๖๓ แล้ว โดยมีโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๓๔ แห่ง ใน ๑๙ จังหวัด ให้เป็นโรงเรียนที่เกิดการพัฒนา คุณภาพได้ด้วยตนเองและต่อเนื่องอย่างเป็นระบบ ทั้งด้านการบริหารจัดการโรงเรียน และการพัฒนากระบวนการเรียน การสอนระดับชั้นเรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ ๒๑ ร่วมกับภาคีเครือข่ายร่วมดำเนินงาน จึงขอความร่วมมือจังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีโรงเรียนเข้าร่วมโครงการทราบ พร้อมทั้งสนับสนุน ให้ความร่วมมือการดำเนินโครงการเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนและผู้เรียนอย่างต่อเนื่องต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายทวี เสริมภักดีกุล)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น

กลุ่มงานส่งเสริมการจัดการศึกษาท้องถิ่น

โทร. ๐-๒๒๔๑-๙๐๐๐ ต่อ ๕๓๑๒ โทรสาร ๐-๒๒๔๐-๙๐๒๑-๓ ต่อ ๒๑๙

ผู้ประสานงาน : นางนิภาวรรณ เพ็ชร์ฟัง ๐๘-๑๗๒๕-๐๓๑๖

กสศ

ที่ กสศ ๐๖/๐๙๔๒๐/๒๕๖๓

๙ ตุลาคม ๒๕๖๓

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
เลขรับ..... 53611
วันที่ ๑๔ ต.ค. ๒๕๖๓
เวลา.....

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการสนับสนุนโรงเรียนเข้าร่วมโครงการ

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โครงการพัฒนาครูและโรงเรียนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง รุ่นที่ ๒
 ๒. รายชื่อโรงเรียน สังกัด อปท. ที่เข้าร่วมโครงการ รุ่นที่ ๒ จำนวน ๓๔ โรงเรียน
 ๓. รายชื่อภาคีเครือข่ายที่ร่วมดำเนินการสนับสนุนโครงการพัฒนาครูและโรงเรียน
 เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง รุ่นที่ ๒ ปี ๒๕๖๓

ตามที่กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) ได้ดำเนินงานโครงการสนับสนุนการพัฒนาครูและโรงเรียนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง รุ่นที่ ๒ ปี ๒๕๖๓ (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) เพื่อพัฒนาโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง (รวมถึงโรงเรียนประถมศึกษาที่จัดการศึกษา ฝึ่งระดับมัธยมศึกษา/โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา) สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) จำนวน ๓๔ แห่ง ใน ๑๙ จังหวัด ให้เป็นโรงเรียนที่เกิดการพัฒนาคุณภาพได้ด้วยตนเองและต่อเนื่องอย่างเป็นระบบ ทั้งด้านการบริหารจัดการโรงเรียน และการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนระดับชั้นเรียน เพื่อให้ผู้เรียน มีทักษะการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ ๒๑ ร่วมกับภาคีเครือข่ายร่วมดำเนินงาน นั้น

เพื่อการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง กสศ. และภาคีเครือข่ายร่วมดำเนินงาน (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓) จึงขอความอนุเคราะห์

๑. สนับสนุนให้โรงเรียนในโครงการสนับสนุนการพัฒนาครูและโรงเรียนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง รุ่นที่ ๒ ปี ๒๕๖๓ (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) ร่วมดำเนินการกับ กสศ.
 ๒. แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีโรงเรียนอยู่ในความดูแล สนับสนุนให้ความร่วมมือในการดำเนินงานโครงการฯ ดังกล่าวร่วมกัน เพื่อร่วมยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนและผู้เรียนอย่างต่อเนื่องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ในเรื่องดังกล่าว จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุกสรร บัวสาย)

กองส่งเสริมและพัฒนา การจัดการศึกษาท้องถิ่น
เลขรับ..... 4937
วันที่ ๑๔ ต.ค. ๒๕๖๓
เวลา.....

วันที่ ๑๔ ต.ค. ๒๕๖๓

เวลา.....

ผู้จัดการกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา

กลุ่มงานส่งเสริมการจัดการศึกษาท้อง ถิ่น
เลขรับ..... 1061
วันที่ ๑๔ ต.ค. ๒๕๖๓
เวลา.....

วันที่ ๑๔ ต.ค. ๒๕๖๓

เวลา.....

16,43 น.

ผู้ประสานงาน: นางสาวชนกพรรณ วรดิลก

โทรศัพท์ : ๐๘ ๕๗๙๙ ๔๙๑๔

อีเมล : chanokphan@eef.or.th

0.00

เวลา.....

**“โครงการพัฒนาคุณภาพครูและโรงเรียนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
รุ่นที่ 2 ปี 2563”**

สำนักพัฒนาคุณภาพครู นักศึกษาครู และสถานศึกษา
กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.)

ความเป็นมาและความสำคัญของโครงการ

ตามบทบาทและการกิจของ กสศ.¹ ที่มุ่งเน้นการช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา เสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครูตามมาตรา 5 (3) และมาตรา 5 (6) ของพระราชบัญญัติดังกล่าวระบุวัตถุประสงค์ให้กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครูให้มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน สามารถพัฒนาเด็กและเยาวชนตามพื้นฐานและศักยภาพที่แตกต่างกัน ดำเนินการหรือจัดให้มีการศึกษา วิจัย หรือค้นคว้าแนวทางในการพัฒนาครูให้มีจิตวิญญาณของความเป็นครู มีคุณธรรม มีจริยธรรม มีความรู้ และมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาผู้เรียนเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษาโดยมีแรงจูงใจที่เหมาะสม รวมทั้ง ส่งเสริมหรือสนับสนุนให้มีการจัดตั้งสถาบันต้นแบบในการผลิตและพัฒนาครู โดยเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครูให้มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน พัฒนาเด็กและเยาวชนตามพื้นฐาน และศักยภาพที่แตกต่างกัน จัดการศึกษาวิจัยค้นคว้าแนวทางพัฒนาครูให้มีจิตวิญญาณของความเป็นครู มีคุณธรรม มีจริยธรรม มีความรู้ และมีความสามารถในการพัฒนาผู้เรียนเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา คุณภาพของโรงเรียนจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการจัดการศึกษาให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ และนับว่าเป็นความท้าทายในการดำเนินงาน โดยเฉพาะผู้บริหารโรงเรียนที่จะต้องแสดงความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการ จะต้องสนับสนุนช่วยกำกับและติดตาม ตรวจสอบปรับปรุงพัฒนาผลลัพธ์ทางวิชาการของโรงเรียนและนักเรียน จัดทำมาตรฐานการปฏิบัติการทั้งการเรียนการสอน และการทำงานของครูและเจ้าหน้าที่ เพื่อรองรับความต้องการของโรงเรียนที่ต้องการให้เป็นสถานศึกษาที่มีคุณภาพและมีมาตรฐานสากล ซึ่งเป็นจุดเด่นที่สำคัญมาก ทั้งนี้ จึงต้องมีการวางแผนและดำเนินงานตามแผน ให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด เป็นที่ยอมรับของประชาชนและชุมชน ล้วนมีส่วนสำคัญที่ทำให้การศึกษามีคุณภาพ

จากต้นทุนเดิมการดำเนินงานของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) ในช่วงที่เป็นหน่วยงานสสค. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ได้ร่วมกันดำเนินงานโครงการที่มีเป้าหมายของการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนทั้งระบบ ที่เห็นผลเป็นรูปธรรมและสามารถนำมาเป็นต้นแบบ หรือประยุกต์ใช้เพื่อต่อยอดและขยายผลได้ ได้แก่ โครงการโรงเรียนพัฒนาคุณภาพต่อเนื่อง (School Quality Improvement Program: SQIP) มีหลักการสำคัญคือการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole-school Approach) ผ่านการส่งเสริมการขับเคลื่อนจากภายในโรงเรียนเป็นสำคัญ ด้วย 5 มาตรการ ได้แก่ 1) การตั้งเป้าหมายของโรงเรียน 2) การทำระบบฐานข้อมูล 3) กระบวนการ PLC 4) การสร้างเครือข่ายระหว่างโรงเรียน และ 5) มีพี่เลี้ยงสนับสนุนให้คำแนะนำ 4 กระบวนการ

¹ จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. 2561 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 14 พฤษภาคม 2561

ให้แก่ 1) การจัดการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น 2) การดูแลผู้เรียนอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม 3) การพัฒนาครูให้ฝึกฝีเรียน และ 4) การมีส่วนร่วมสร้างสรรค์ธราต่อชุมชน แต่อย่างไรก็ตามการดำเนินงานโครงการดังกล่าวมีทั้งจุดเด่นและความท้าทายที่ต้องพัฒนาเพื่อให้เกิดการพัฒนาเต็มศักยภาพ เนื่องจากผลการดำเนินงานจากการ 5Q ของโครงการ SQip ที่ผ่านมา นั้น ผลการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในโรงเรียนส่วนใหญ่จะเป็นการเปลี่ยนแปลงในมิติของระบบการบริหารจัดการในโรงเรียน แต่ในมิติของการจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นเรียนยังต้องค้นหาเครื่องมือหรือความร่วมมือของกลไกหนุนเสริมทางวิชาการมาสนับสนุน เพื่อส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาโดยเฉพาะการพัฒนาระบวนการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นของการพัฒนาทรัพยากรัฐมนตรีในปัจจุบัน คือส่งเสริมให้นักเรียนเกิดทักษะในศตวรรษที่ 21

นอกจากนี้ จากการวิเคราะห์สิ่งคุณภาพการศึกษาของประเทศไทยยังคงมีความเหลื่อมล้ำด้านความรู้ระหว่างนักเรียนในเมืองกับนักเรียนในชนบทที่ต่างกันเกือบ 2 ปีการศึกษา² อันเนื่องมาจากคุณภาพของโรงเรียนที่ไม่เท่ากัน มีความแตกต่างทั้งในด้านงบประมาณและทรัพยากร โดยเฉพาะอย่างยิ่งยิ่งครูหรือบุคลากรทางการศึกษาที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโดยตรงนั้นเป็นองค์ประกอบสำคัญในการสร้างคุณภาพการศึกษาได้อย่างยั่งยืน ดังนั้นคุณภาพของครูในโรงเรียนทุกคนจึงเป็นฐานการพัฒนาเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาได้อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยระดับสากลซึ่งมีที่มาจากการศึกษาวิจัยขนาดใหญ่³ วิเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษาจำนวนมาก (Meta - analysis) พบว่ามีประมาณ 200 ปัจจัยที่ได้บ่งชี้ถึงแนวทางพัฒนาคุณภาพการศึกษา แต่มีปัจจัยที่สำคัญทำให้ผู้เรียนมีสัมฤทธิ์ผลสูงจะต้องอาศัยการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบหรือ Whole-school approach ซึ่งพบว่ามี 6 ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพดังกล่าว ประกอบด้วย (1) ครูรู้ศักยภาพของนักเรียนแต่ละคน (2) พลังร่วมของผู้บริหาร ครู นักเรียน และบุคลากรทุกคนในโรงเรียน (3) นักเรียนมีส่วนประเมินผลการเรียนของตนเอง (4) การเรียนรู้ตามวัย/ระดับพัฒนาการ (เด็กอายุเท่ากันแต่พัฒนาการอาจต่างกันได้) (5) การเรียนการสอนเปลี่ยนหลักคิดและกระบวนการทำงานในโรงเรียน และ (6) การดูแลแก้ไขปัญหาความเสี่ยงของนักเรียนแต่ละคน ซึ่งจาก 6 ปัจจัยข้างต้น พบว่ามี 2 ปัจจัยที่มีความเป็นไปได้สูงในการออกแบบมาตรการส่งผลต่อคุณภาพการเรียนรู้ได้มากที่สุดคือ พลังร่วมของผู้บริหาร ครู นักเรียน และบุคลากรทุกคนในโรงเรียน และการเรียนการสอนที่มุ่งเปลี่ยนแปลงกระบวนการคิดและกระบวนการทำงานในโรงเรียน”

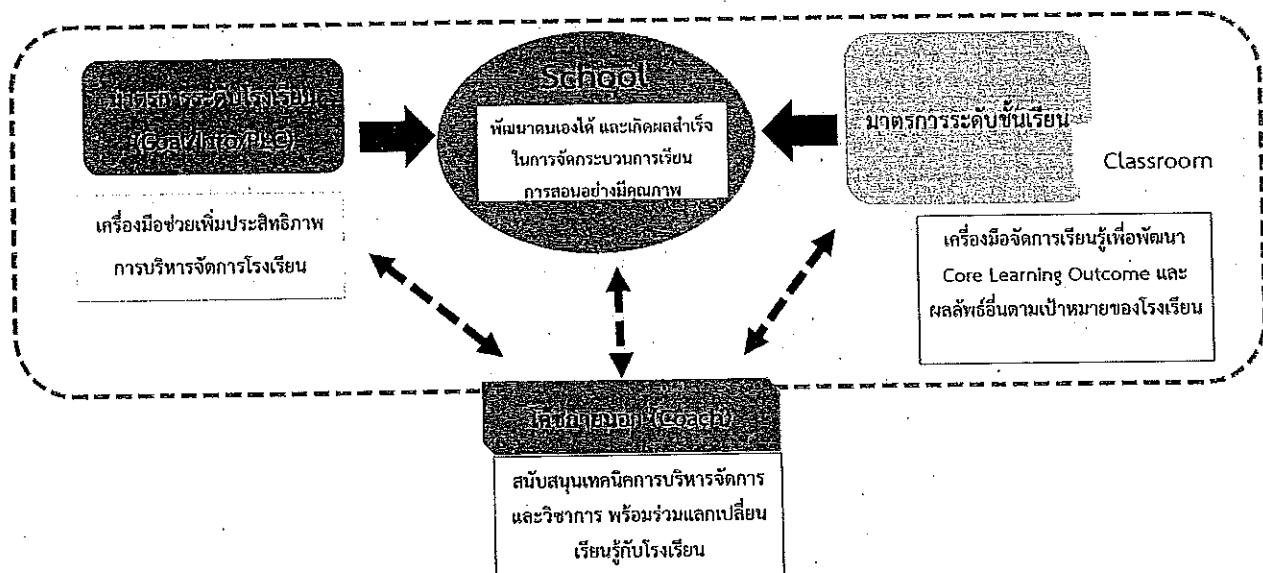
ดังนั้น ความท้าทายของระบบการศึกษาของประเทศไทยนั้น ไม่ใช่แค่ในมิติของการพยายามลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเสมอภาคทางการศึกษาภายในประเทศไทยเท่านั้น แต่ยังต้องพยายามพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้มีศักยภาพและเกิดทักษะที่สากลซึ่งจำเป็นในศตวรรษที่ 21 ในฐานะพลเมืองโลกด้วย ขณะที่โลกก้าวเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 หลายประเทศได้กำหนดเป้าหมายของการศึกษาโดยเน้นการพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ดังนั้น การพัฒนาศักยภาพและบทบาทของครูในการสอนและพัฒนาผู้เรียน คือ การพัฒนาระบวนการเรียนการสอนในห้องเรียนสำหรับฝึกฝนผู้เรียนให้เกิดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ได้ รวมถึงครูจะเป็นผู้ออกแบบการเรียนรู้และอำนวยความสะดวก (Facilitator) ในการเรียนรู้แบบ Active Learning อย่างแท้จริง โดยเฉพาะ

² ภูมิศรัณย์ ทองเลิ่มนาก คำนวนโดยใช้ร้อยละของธนาคารโลก ประยุกต์กับคะแนน PISA ของไทย

³ Hattie et al, *Visible Learning*. 2009

อย่างยิ่งการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะในการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ (Critical Thinking) และความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation)

จากการดำเนินงานโครงการโรงเรียนพัฒนาคุณภาพต่อเนื่อง (School Quality Improvement Program: SQIP) และผลการศึกษาวิจัยต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น สำนักพัฒนาคุณภาพครู นักศึกษาครู และสถานศึกษา กศศ. ได้ออกแบบและดำเนินงานโครงการพัฒนาคุณภาพและโรงเรียนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (TSQP) ขึ้นมา เพื่อการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนทั้งระบบสนับสนุนให้โรงเรียนเกิดการพัฒนาคุณภาพตนเองให้อย่างต่อเนื่อง (Whole School Approach) ซึ่งพบว่ามีองค์ประกอบที่สำคัญ 2 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านการบริหารจัดการโรงเรียน และ (2) ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยการดำเนินงานในปีงบประมาณ 2562 ได้ดำเนินการกับกลุ่มเป้าหมายเป็นโรงเรียนขนาดกลาง ในสังกัด สพฐ. จำนวน 290 แห่ง ในพื้นที่ 36 จังหวัด ผ่าน 5 เครือข่ายร่วมดำเนินงานที่มีกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เป็นต้นทุนในการพัฒนาโรงเรียนอยู่แล้ว ได้แก่ (1) มูลนิธิสถาปัตยม้าพัฒนา (2) มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี (3) มูลนิธิโรงเรียนสตาฟพิชัณฑ์ โภym (4) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และ (5) มหาวิทยาลัยขอนแก่น (รายละเอียดสรุปผลการดำเนินงานโครงการ รุ่นที่ 1 ปีงบประมาณ 2562 ตามเอกสารแนบทêmเติมภาคผนวก 1) โดยใช้แนวทางการดำเนินงานในมิติของการบริหารจัดการโรงเรียนทั้งระบบ และการเรียนรู้ในห้องเรียน จนเกิดเป็นกลไกที่เข้มแข็งในการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนได้อย่างต่อเนื่องด้วยตนเอง ดังภาพ

ภาพที่ 1 องค์ประกอบเพื่อการพัฒนาคุณภาพและโรงเรียนเพื่อยกระดับคุณภาพ

ทั้งนี้ การดำเนินงานด้านการพัฒนาการเรียนการสอนในระดับชั้นเรียนให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning ตามหลักการห้องเรียนคุณภาพสูง (High Functioning Classroom) ของแต่ละเครือข่าย อาจใช้รูปแบบที่แตกต่างกัน แต่จะมุ่งเน้นผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นสำคัญ เช่นเดียวกัน (Core Learning Outcomes)⁴ ตามที่กำหนดไว้ 2 ส่วน ได้แก่

⁴ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนในโรงเรียนเป้าหมายอย่างเป็นรูปธรรม โดยสามารถวัดและประเมินผลได้ตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้

(1) ทักษะ ได้แก่ ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะการสื่อสาร ทักษะอาชีพ และ ทักษะชีวิต

(2) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ได้แก่ มีวินัย ซื่อสัตย์ และจิตสาธารณะ

(รายละเอียดสรุปเกณฑ์การวัด Core Learning Outcomes ของโครงการ ตามเอกสารแนบเพิ่มเติมภาคผนวก 2)

การดำเนินงานโครงการพัฒนาครูและโรงเรียนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (TSQP) รุ่นที่ 1 ที่ผ่านมา (กันยายน 2562 – มกราคม 2563) ซึ่งเป็นช่วงเริ่มต้นโครงการ กสศ. จัดให้มีการศึกษาและประเมินผลความก้าวหน้า และจัดให้มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้สิ่งที่เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมประจำทุก 2 เดือน พบร่วม⁵.

1. การดำเนินงานในภาพรวมมีแนวการเปลี่ยนแปลงที่ดีของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ ทั้ง 5 เครือข่าย ที่ดำเนินการตามกรอบแนวคิดที่ต้องการให้เกิดการพัฒนาโรงเรียนให้ทั้งระบบ พร้อมกับ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันตลอดระยะเวลาการดำเนินงาน โดยมีครูที่จะได้รับการพัฒนา ประมาณ 5,700 คน ส่งผลต่อนักเรียนที่จะได้รับผลประโยชน์กว่า 77,000 คน โดยในจำนวนนี้พบว่าเป็นเด็ก ด้อยโอกาส เด็กที่มีสถานะยากจนและยากจนพิเศษ มากถึง 35,000 คน

2. ผลประเมินการดำเนินงานในแต่ละระดับ มีดังนี้

2.1 เครือข่ายและการคัดเลือกโรงเรียน ของ 5 เครือข่าย/สำนัก มีฐานการทำงานและต้นทุนในการ ทำงานมาก่อน โดยเฉพาะการทำงานกับโรงเรียนในพื้นที่ จึงทำให้สามารถเลือกหรือหาโรงเรียน มาร่วมโครงการได้ แต่ในระยะต่อไปอาจเป็นความท้าทายหากต้องเพิ่มจำนวน ซึ่งจำเป็นต้อง คำนึงถึงคุณภาพและปริมาณควบคู่กันด้วย

2.2 การประชุมเชิงปฏิบัติการทำความเข้าใจระหว่าง กสศ. เครือข่ายทั้ง 5 เครือข่ายเพื่อให้เห็นทิศ ทางการทำงานร่วมกันยังคงมีความสำคัญ โดยเฉพาะผลลัพธ์สุดท้ายที่หวังจะได้เกิดขึ้นกับผู้เรียน (Core Learning Outcome) การประชุมท่าให้เกิดความรู้สึกถึงการมีส่วนร่วมและปรับวิธีคิด (Mindset) ได้ดี

2.3 การบริหารจัดการโครงการในภาพรวมค่อนข้างมีความยืดหยุ่นสูง ทีมกลาง (กสศ.) เปิดโอกาสให้ แต่ละเครือข่ายสามารถออกแบบการบริหารจัดการได้อิสระพอสมควร โดยเฉพาะกระบวนการ จัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน ซึ่งมี Core Learning Outcome เป็นตัวกำหนด

2.4 การทำงานในระดับโรงเรียน (รุ่นที่ 1) เริ่มดำเนินงานในภาคเรียนที่ 2/2562 จึงทำให้เวลา ดำเนินงานสำหรับผู้เรียนได้เพียง 1 ภาคเรียนในระดับชั้น จึงอาจเห็นการเปลี่ยนแปลงได้น้อย การทำงานความมีระยะเวลาอย่างน้อย 2 ปีการศึกษา

⁵ รายงานความก้าวหน้าการวิจัย ติดตาม และประเมินผลการพัฒนาครูและโรงเรียนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง, ฤมภาพันธ์ 2563

2.5 การเตรียมความพร้อมเพื่อดำเนินงานต่อไปเป็นปั้น กศศ. ต้องนิยามความหมายของ Whole School Approach ให้ชัดเจน และวางแผนการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงที่เหมาะสมกับห้อง 5 เครื่อข่าย หรือเครือข่ายใหม่ที่จะเพิ่มเติมเข้ามา

2.6 การดำเนินการของ 5 เครื่อข่าย มีบางเครือข่ายที่เน้นเฉพาะการจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน ยังไม่ได้มองภาพการพัฒนาองค์ประกอบอื่นๆที่เชื่อมโยงการเรียนการสอน เช่นมิติการบริหารจัดการ การจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมฯลฯ

ความก้าวหน้าที่เกิดกับตัวผู้เรียนในปี 2562 จาก 5 เครือข่ายร่วมดำเนินงานใน 290 โรงเรียน

เครือข่าย	ความก้าวหน้าที่เกิดกับตัวผู้เรียน
1. มูลนิธิลำปางมาศพัฒนา	ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทักษณ์เชิงบวกจากปัญญาภัยใน เทืนคุณค่าในตนเองและผู้อื่น พร้อมทั้งเกิดความคิดอย่างเป็นระบบและสามารถเรียนรู้จากปัญหาได้
2. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ผ่านการทดลองทางวิทยาศาสตร์เรื่องรอบตัวในรูปแบบของโครงงาน บนฐานจิตปัญญา ฐานการคิด และฐานวิจัย
3. มูลนิธิโรงเรียนสตาร์ฟิชคันทรี โรม	ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และบูรณาการความรู้ด้วยตนเอง ผ่านการตั้งคำถาม การใช้จินตนาการ วางแผน สร้างสรรค์ และคิดสะท้อนเพื่อออกแบบใหม่
4. มหาวิทยาลัยขอนแก่น	ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านการคิดแก้ปัญหา และเกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันทั้งขั้นเรียน พร้อมทั้งเชื่อมโยงแนวคิดทางคณิตศาสตร์สู่การค้นหานำทางแก้ไขด้วยตนเอง
5. มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี	ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทักษะความคิด สร้างสรรค์และการคิดวิเคราะห์ ผ่านกระบวนการ Active Learning พร้อมทั้งสามารถประเมินตนเองและต่อยอดความรู้ได้

กรอบแนวคิด

กรอบแนวคิดสำคัญของโครงการโรงเรียนพัฒนาคุณภาพตนเองจะใช้แนวทางให้โรงเรียนพัฒนาคุณภาพได้ด้วยตนเองทั้งระบบโรงเรียน (whole school approach) โดยการเสริมหนุนมาตรการต่างๆ เพื่อสร้างกรอบแนวคิดความก้าวหน้าให้แก่ผู้บริหารในการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงขององค์กร เสริมสร้างสมรรถนะให้ครุผู้สอนสามารถจัดการสอนแบบ active learning เพื่อพัฒนาทักษะศตวรรษที่ 21 แก่ผู้เรียนและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มาตรการเสริมหนุนเพื่อให้โรงเรียนขับเคลื่อนการพัฒนาต่างๆ ที่ควรใช้ ออาทิ การมีเป้าหมายของโรงเรียนอย่างชัดเจน การใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อเป็นฐานกำหนดเป้าหมายรวมทั้งการติดตามการมาโรงเรียนของนักเรียน สำหรับครูจะเสริมหนุนให้ครูมีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับบทบาทในสังคม กระบวนการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบ active

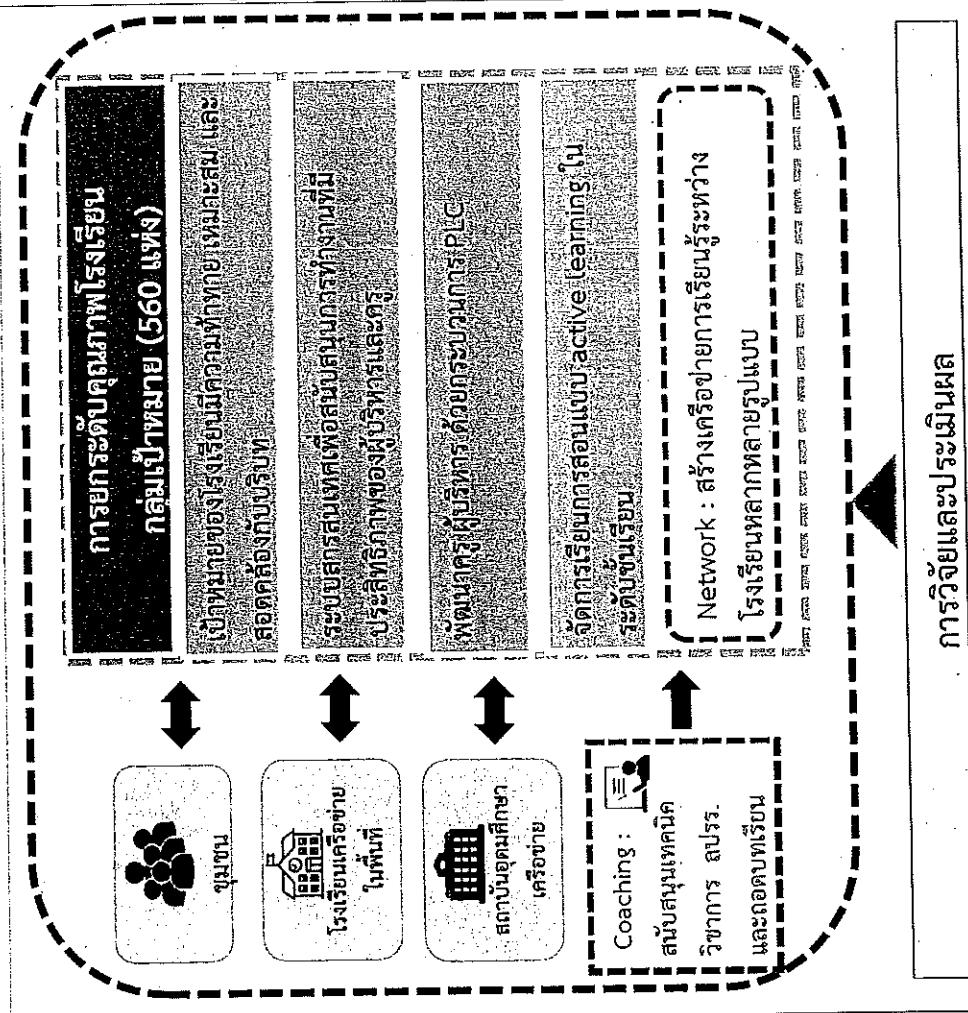
learning ประเมินผลความก้าวหน้าของนักเรียนได้ สามารถดูแลนักเรียนได้เป็นรายคน มีความสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน การพัฒนาสมรรถนะครูจะเน้นกระบวนการ Professional Learning Community: PLC เพื่อสร้างชุมชนวิชาชีพของครูในโรงเรียน และขยายการเรียนรู้ระหว่างโรงเรียนด้วย

ในการดำเนินการตั้งกล่าวจะอาศัยเครือข่ายองค์กร สถาบันอุดมศึกษาหรือสถาบันวิชาการ ที่มีต้นทุนและตัวแบบที่ดีในการพัฒนาครูทำหน้าที่เป็นผู้สนับสนุนจากภายนอก เพื่อหนุนเสริมการพัฒนาตนเองของโรงเรียนทั้งระบบ ทั้งในด้านการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และความปลอดภัยแก่นักเรียน นอกจากนี้สถาบันอุดมศึกษาที่ทำหน้าที่ผลิตและพัฒนาครู ยังสามารถร่วมแลกเปลี่ยนและขยายการเรียนรู้ระหว่างผู้บริหาร คณครู และชุมชนในพื้นที่ไปพร้อมกับกระบวนการการทำงานร่วมกัน ซึ่งคาดหวังว่าจะเป็นส่วนผลต่อการพัฒนากระบวนการผลิตครูในอนาคตด้วย

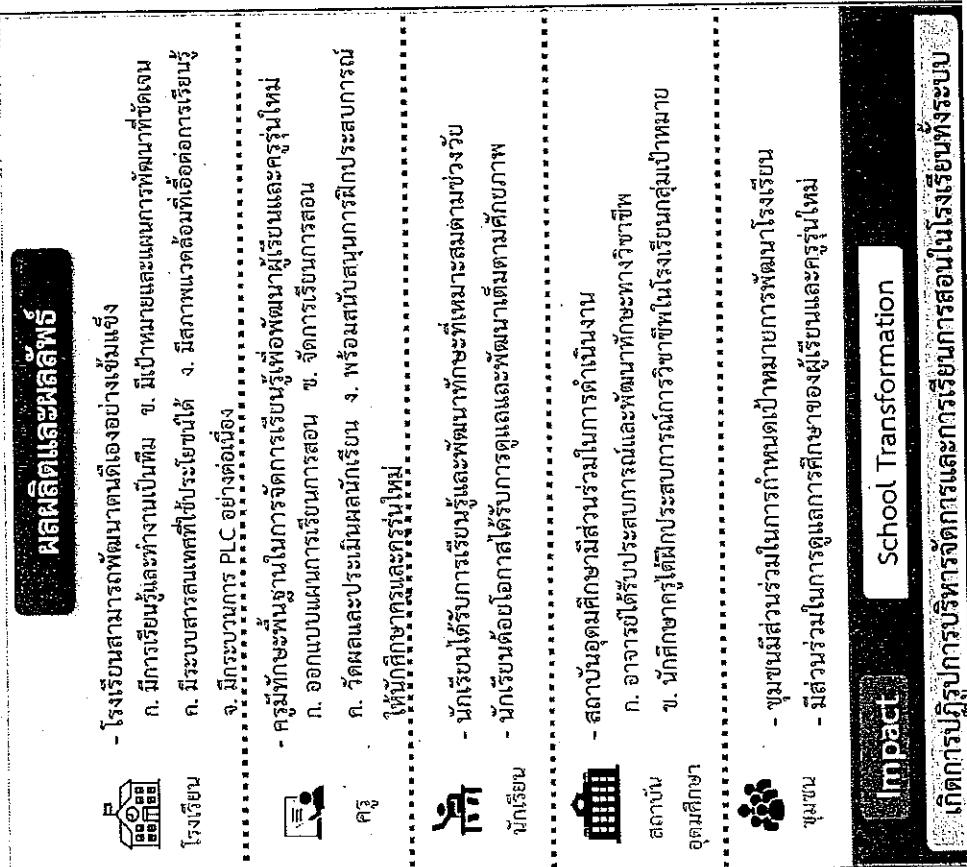
อี่ง ในการดำเนินงานขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนทั้งระบบนั้น จะจัดให้มีการติดตาม/ประเมินระหว่างดำเนินงานคู่ขนานไปด้วย เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล พร้อมสำหรับการขยายผลในโรงเรียนอื่นๆ ต่อไปได้

สำหรับโรงเรียนที่จะขยายผลในระยะที่สองนี้จะยังคงเน้นโรงเรียนมัธยมขนาดกลาง และบนฐานความสมัครใจของโรงเรียนโดยเฉพาะผู้บริหาร และเพื่อเป็นการเพิ่มความเสมอภาคทางการศึกษา และสร้างคุณภาพการเรียนรู้ให้แก่เด็กด้วยโอกาสทางการศึกษาที่มากยิ่งขึ้น พื้นที่การดำเนินงานจึงจะกระจายไปยังจังหวัดและภูมิภาคที่มีความท้าทายและเหมาะสมกับการบริหารจัดการ

ดังนั้น “โครงการพัฒนาครูและโรงเรียนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง รุ่นที่ 2” หรือ “โรงเรียนพัฒนาคุณภาพตนเอง” จึงสนับสนุนให้โรงเรียนเกิดการพัฒนาคุณภาพตนเองได้ 2 เรื่อง คือ 1) สนับสนุนโรงเรียนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้ทั้งโรงเรียน และ 2) การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนที่เน้นกระบวนการคิด การสนับสนุนนี้นอกจากจะเป็นการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนได้ทั้งระบบแล้ว ยังเป็นการดำเนินงานเพื่อขยายการพัฒนาโรงเรียนและพื้นที่เป้าหมายของการพัฒนาพร้อมเน้นให้เกิดการบูรณาการร่วมกัน เพื่อให้เด็กเยาวชนด้อยโอกาสในพื้นที่มีโอกาสเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพได้อย่างเหมาะสม และสามารถพัฒนาตนเองให้เกิดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้อีกด้วย

ภาพ 2 : กรอบแบบรัฐการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนพื้นที่อย่างต่อเนื่องเพื่อการสร้างคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

การวิจัยและประเมินผล

นิยามคำสำคัญ

1. โรงเรียนขนาดกลาง⁶ หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีเด็กและเยาวชนซึ่งขาดแคลนทุนทรัพย์หรือด้อยโอกาส และผู้ด้อยโอกาสอยู่หน้าแน่น โดยเป็นสถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับประถมศึกษาเป็นหลัก แต่อาจมีการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา หรือจัดการศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา) ที่มีนักเรียนจำนวนระหว่าง 121-600 คน
2. การพัฒนาคุณภาพโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach) หมายถึง การพัฒนาโรงเรียนอย่างเป็นระบบด้วยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของโรงเรียน (ผู้บริหารโรงเรียน ครูในโรงเรียน และบุคลากรภายในโรงเรียน) และการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ ผู้ปกครองอย่างแบบบิล เพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ คุณลักษณะ และพฤติกรรมของนักเรียน ด้วยภารกิจ 3 ด้าน ดังนี้
  - (1) การบริหารจัดการ ประกอบด้วย การวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ การวางแผน การปฎิบัติตามแผน และการประเมินผลการดำเนินงาน
  - (2) การจัดการเรียนการสอน ที่ครอบคลุมการจัดหลักสูตรและกิจกรรมเสริมหลักสูตร
  - (3) การสนับสนุนสภาพแวดล้อมและสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องที่เอื้อการเรียนรู้ของนักเรียน
3. การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน (Goal) หมายถึง การกำหนดความคาดหวังสูงสุดที่ต้องการให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในโรงเรียน และเกิดขึ้นกับนักเรียนในโรงเรียน โดยเป้าหมายดังกล่าวมาจากการร่วมกันวิเคราะห์ความต้องการและปัญหาของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมดของโรงเรียน เพื่อให้เกิดการแก้ไขและพัฒนาโรงเรียนในมิติต่าง ๆ ที่หลากหลายที่ส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน
4. กระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC) หมายถึง กิจกรรมการรวมตัวของครูเพื่อการพัฒนาและการเรียนรู้ทางวิชาชีพของตนเองและกลุ่มอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ในสาขาวิชา และนวัตกรรมการเรียนรู้ที่เพื่อการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน โดยการสนับสนุนของทีมพี่เลี้ยง และผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง
5. ระบบสารสนเทศเพื่อการพัฒนาโรงเรียน (Info) หมายถึง ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการโรงเรียน และการจัดการเรียนรู้ ติดตามดูแลนักเรียน และอ่านวิเคราะห์ความต้องการของนักเรียน ในสาขาวิชา และนวัตกรรมการเรียนรู้ที่เป็นรายบุคคล เพื่อใช้ข้อมูลดังกล่าวไปประกอบการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน และพัฒนาครู โรงเรียน และผู้เรียนที่จำเป็นต่อไป
6. การพัฒนาการเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน (Classroom) หมายถึง กระบวนการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ ผ่านการพัฒนาให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพด้วยวิธีการเรียนรู้ เชิงลูก (Active Learning) เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่สอดคล้องกับ Core Learning

⁶ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ขนาดสถานศึกษา, 2560

Outcomes ของโครงการ พร้อมทั้งเกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพลเมืองที่ดี และสามารถดำเนินการในสังคมและในบริบทชุมชนของตนเองได้อย่างมีความสุข

7. เครือข่ายการทำงาน (Network) หมายถึง การทำงานร่วมกันเป็นเครือข่ายของกลุ่มบุคคลของโรงเรียน โดยมีเป้าหมายเพื่อการพัฒนาผู้เรียน ทั้งเครือข่ายภายในโรงเรียน อาทิ ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษา ชุมชน และเครือข่ายภายนอกโรงเรียน อาทิ ผู้บริหาร และครูในโรงเรียนที่อยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงกัน ผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษานิเทศก์ ศึกษาธิการ จังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ทั้งในระดับพื้นที่และระดับประเทศ
8. โคว�ภายนอก หมายถึง ทีมพี่เลี้ยงภายนอกโรงเรียน ที่โครงการร่วมพัฒนาคุณภาพโรงเรียนกำหนดให้ทำหน้าที่สนับสนุนเทคนิคการบริหารจัดการโรงเรียนและเทคนิคการจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นเรียนให้กับผู้บริหารโรงเรียนและครูในโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย ทั้งนี้ ในโครงการนี้ใช้คำว่าโคว์หรือทีมพี่เลี้ยงภายนอก แตกต่างกันตามลักษณะของโครงการสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนที่ดำเนินการ ทั้งนี้ หมายรวมถึงอาจารย์ในสถาบันการศึกษา ซึ่งอาจทำหน้าที่โคว์ภายนอกได้
9. ครูแกนนำ หมายถึง ผู้บริหารหรือครูที่ได้รับการฝึกทักษะเป็นผู้นำ ทั้งในเชิงการบริหารจัดการ และกระบวนการจัดการเรียนการสอน ทำหน้าที่เป็นกลุ่มพี่เลี้ยงภายนอกโรงเรียน เพื่อการขยายผลให้เกิดการพัฒนาคุณภาพทั้งโรงเรียน
10. ผู้เรียน หมายถึง นักเรียนทุกคน และทุกระดับชั้นในโรงเรียนเป้าหมายทั้ง 560 โรง และยังหมายความรวมถึงนักเรียนในโรงเรียนเครือข่ายที่โครงการได้กำหนดไว้ในแผนการดำเนินงาน

เป้าประสงค์

เกิดการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ส่งผลต่อนักเรียนในโรงเรียน เป้าหมายของโครงการได้รับการพัฒนาคุณภาพทั้งในด้านของการมีทักษะในศตวรรษที่ 21 ตามช่วงวัยเพิ่มขึ้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ได้แก่ การมีวินัย ซื่อสัตย์ และมีจิตสาธารณะ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนได้ทั้งระบบ (Whole School Approach) และสามารถขยายผลไปยังโรงเรียนเครือข่ายให้เกิดการพัฒนาคุณภาพได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบท
2. เพื่อพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับครูในการจัดการเรียนการสอน ที่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะในศตวรรษที่ 21 (Creative thinking & Creativity) ได้
3. เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ที่ส่งการต่อการพัฒนาผู้เรียนทั้งในระดับโรงเรียนและเครือข่าย

4. เพื่อศึกษาวิจัย และทดสอบเรียนจากกระบวนการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนได้ทั้งระบบ และนำไปสู่การพัฒนาเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาได้ต่อไป

ขอบเขตและกลุ่มเป้าหมาย

- โรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง (รวมถึงโรงเรียนประถมศึกษาที่จัดการศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษา/โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา) ที่มีจำนวนนักเรียนระหว่าง 121 - 600 คน จำนวน 44 แห่ง
- โรงเรียนที่มีสัดส่วนของเด็กด้อยโอกาสหนาแน่นในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) เป็นหลัก (ประมาณการไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ของจำนวนโรงเรียนเป้าหมาย) และอาจเพิ่มเติมโรงเรียนในสังกัดอื่นๆ ที่ต้องการพัฒนาคุณภาพตนเองตามความสมัครใจ เช่น โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือ โรงเรียนเอกชน
- ระยะเวลาของการพัฒนาโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย คือ 1 ปีการศึกษา (ภาคเรียนที่ 1 และภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563)
- พื้นที่เป้าหมายการดำเนินงานจะอยู่ในพื้นที่ 43 จังหวัด โดยเป็นพื้นที่การทำงานจากรุ่นที่ 1 มี 36 จังหวัด และอาจเพิ่ม 5 จังหวัดในพื้นที่ภาคกลางและ 2 จังหวัดในภาคใต้ ดังนี้

ภาค	จังหวัดที่ดำเนินงานในปี 2562	จังหวัดเพิ่มเติม ในปี 2563
เหนือ	เชียงราย น่าน เชียงใหม่ ลำปาง ลำพูน พิษณุโลก กำแพงเพชร เพชรบูรณ์	
ตะวันออกเฉียงเหนือ	หนองคาย บึงกาฬ นครพนม สกลนคร เลย ขอนแก่น อำนาจเจริญ นครราชสีมา สุรินทร์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี	
ใต้	สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ภูเก็ต สงขลา สตูล ปัตตานี	ยะลา นราธิวาส
กลาง + ตะวันตก	พระนครศรีอยุธยา สุพรรณบุรี กาญจนบุรี นครปฐม สมุทรสาคร สมุทรสงคราม ราชบุรี เพชรบุรี	นครสวรรค์ อุทัยธานี อ่างทอง สิงห์บุรี ชัยนาท
ตะวันออก	ชลบุรี ระยอง ตราด	
รวม	36 จังหวัด	7 จังหวัด

จากการศึกษารายงานสถานการณ์ความยากจนและความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ในระดับภาคของประเทศไทย⁷ ได้สะท้อนให้เห็นข้อมูลการวัดผลการพัฒนาคนในแต่ละภูมิภาคด้านการศึกษา ซึ่งสะท้อนจากผลการทดสอบ O-Net ใน 4 วิชาหลัก ได้แก่ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ที่มีคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป ซึ่งจากคะแนนที่ผ่านมาพบว่า มีนักเรียนเพียง 1 ใน 3 เท่านั้นที่สอบผ่านเกณฑ์ร้อยละ 50 อย่างไรก็ตาม เมื่อนำข้อมูลพื้นที่การดำเนินงานโครงการของ รุ่นที่ 1 จำนวน 36 จังหวัด มาวิเคราะห์สัดส่วนความยากจน ในแต่ละจังหวัดพบว่า ส่วนใหญ่จะเป็นจังหวัดที่มีสัดส่วนความยากจนเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง ในระยะเวลา 3 ปี ตั้งแต่ปี 2557 – 2559 (รายละเอียดสรุปข้อมูลสภาวะการณ์ความยากจนและความเหลื่อมล้ำของรายได้ด้านภาคของประเทศไทยในพื้นที่ 41 จังหวัดพื้นที่เป้าหมายตามเอกสารแนบเพิ่มเติมภาคผนวก 3)

นอกจากนี้ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)⁸ ได้เสนอให้พิจารณาโรงเรียน เป้าหมายสำหรับการดำเนินงานในรุ่นที่ 2 ว่า เพื่อลดความเหลื่อมล้ำและเพิ่มความเสมอภาคทางการศึกษาให้ เกิดขึ้นได้อย่างทั่วถึงมากยิ่งขึ้น อาจพิจารณาโรงเรียนในพื้นที่ 5 จังหวัด ภาคกลาง ได้แก่ นครสวรรค์ อุทัยธานี อ่างทอง สิงห์บุรี ชัยนาท ซึ่งเป็นจังหวัดที่ยังมีเด็กด้อยโอกาสและเด็กกลุ่มเสี่ยงอยู่จำนวนไม่น้อย อีกทั้งยังเป็นพื้นที่ ทำงานพัฒนาอยู่ค่อนข้างน้อย และการวิเคราะห์ข้อมูลสภาวะการณ์ความยากจนและความเหลื่อมล้ำของรายได้ พ布ว่า 5 จังหวัดดังกล่าวมีสัดส่วนคนจนอยู่ในลำดับที่สูง และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปีอีกด้วย โดยเฉพาะจังหวัด ชัยนาทที่มีสัดส่วนคนจนมากที่สุดในภาคกลางสูงกว่าร้อยละ 20 ของประชากรทั้งหมดในจังหวัด

แนวทางการดำเนินงานของภาคีเครือข่ายร่วมดำเนินงาน

1. ประสานงานโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายที่ กสศ. จัดให้ ซึ่งเป็นโรงเรียนประดิษฐ์ศึกษา (รวมถึงโรงเรียน ประดิษฐ์ศึกษาที่จัดการศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษา/โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา) ขนาดกลาง (จำนวนนักเรียน 121-600 คน) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม การศึกษาเอกชน (สช.) กระทรวงศึกษาธิการ และสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) กระทรวงมหาดไทย จำนวนโรงเรียนตามที่ กสศ. กำหนด และสร้างความเข้าใจในการเข้าร่วมโครงการพัฒนาคุณภาพครูและโรงเรียน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ให้แก่ผู้บริหาร ครูและบุคลากรของโรงเรียน รวมทั้งคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชน

2. สำรวจบริบทและความต้องการของโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายในการพัฒนาตนเองทั้งระบบ และออกแบบ การดำเนินงานให้สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย ให้เป็นไปตามเป้าหมายการ ดำเนินงาน และขอบเขตของงานที่กำหนด

⁷ สำนักพัฒนาฐานข้อมูลและตัวชี้วัดทางสังคม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561

⁸ ในการประชุมคณะกรรมการกำกับทิศทางโครงการพัฒนาครูและโรงเรียนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ครั้งที่ 1 ปี 2563

3. จัดให้มีทีมโค้ชภายนอกโรงเรียน (Coach) ทำหน้าที่เป็นทั้งโค้ชและพี่เลี้ยง (Mentor) ในการสนับสนุน ส่งเสริม จัดกระบวนการ และให้คำปรึกษาแนะนำเทคนิคกระบวนการพัฒนาระบบบริหารจัดการโรงเรียนในทุก องค์ประกอบ และการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่เน้น Active Learning ให้แก่ผู้บริหารโรงเรียนและครูใน โรงเรียนกลุ่มเป้าหมายแต่ละโรง เพื่อให้สามารถพัฒนาโรงเรียนได้ตามเป้าหมายของการดำเนินงานที่กำหนด

4. สนับสนุนการพัฒนาผู้บริหารและครูแกนนำ ให้พัฒนาความรู้ ความสามารถ และทักษะในการบริหาร จัดการในทุกองค์ประกอบ การใช้ชุมชนเรียนรู้เพื่อพัฒนานวัตกรรม (PLC) การใช้ระบบสารสนเทศ (Info) การสร้าง เครือข่าย (Network) การจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning และอื่นๆ ที่จำเป็น รวมทั้งการหันคุณค่า ของความแตกต่างและหลากหลายของนักเรียน เพื่อนำไปพัฒนาระบบบริหารจัดการของโรงเรียนและการจัดการ เรียนการสอนให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนและนักเรียนแต่ละคน และทำหน้าที่เป็นโค้ชภายนอกโรงเรียน ใน การขยายผลให้เกิดการพัฒนาคุณภาพทั้งโรงเรียน

5. สนับสนุน ส่งเสริม จัดกระบวนการ ให้คำปรึกษาแนะนำโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายแต่ละโรงในการ ดำเนินการ ดังนี้

1) การดำเนินงานของโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายในการพัฒนาตนเองทั้งระบบอย่างต่อเนื่อง ตามบริบท และความต้องการของโรงเรียน โดยอย่างน้อยควรครอบคลุมใน 4 กระบวนการหลัก คือ 1) การจัดการเรียนรู้ที่ ยึดหยุ่น สามารถตอบสนองความต้องการ ความสนใจ ความสนใจ ของนักเรียนและชุมชน ตามบริบทของโรงเรียน 2) การดูแลนักเรียนอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม (No child left behind) โดยมีระบบดูแลช่วยเหลือ พัฒนาและ ปกป้องคุ้มครองนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ 3) การพัฒนาครูให้ฝรั่งเศสเรียนอย่างต่อเนื่อง เป็นครูมืออาชีพ และ 4) การสร้างศรัทธาต่อโรงเรียนของชุมชนที่เข้มแข็งในคุณภาพของโรงเรียน

2) การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน (School Goal) และจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียนที่ท้าทายและ ขัดเจน (High Expectation) ในการพัฒนานักเรียนให้เกิดทักษะการเรียนรู้สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 มี คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยเทียบเคียงกับ core learning outcome ที่ กสศ. กำหนด นักเรียนด้อยโอกาสและนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ได้รับการดูแลและพัฒนาเต็มตามศักยภาพ รวมทั้งโรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยสำหรับนักเรียน

3) การใช้ชุมชนเรียนรู้เพื่อพัฒนานวัตกรรม (PLC) เป็นเครื่องมือในการพัฒนาครูเพื่อพัฒนานักเรียน และการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

4) การพัฒนาการเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน (Classroom) แบบ Active Learning ทั้งการ ออกแบบแผนการเรียนการสอน กระบวนการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลนักเรียนในระหว่างเรียน และหลังเรียน เพื่อพัฒนานักเรียนแต่ละคนที่มีความแตกต่างและหลากหลาย ให้เกิดการเรียนรู้สอดคล้องกับ ศตวรรษที่ 21 มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น โดยสนับสนุนให้เกิดการเรียนการ สอนในระดับชั้นเรียนแบบ Active Learning ทุกห้องเรียนในกรณีที่สามารถดำเนินการได้ทั้งโรงเรียน หรืออย่าง

นโยบาย 1 ช่วงชั้นเรียน ในระดับประถมศึกษา ทั้งนี้ อาจเพิ่มระดับปฐมวัย หรือในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อาจเพิ่มระดับมัธยมศึกษาตัวยังกีต์ เพื่อเป็นฐานในการขยายผลให้พัฒนาคุณภาพได้ทั่วโรงเรียน

5) การนำระบบสารสนเทศ (Info) มาใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการ และการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนานักเรียนและดูแลช่วยเหลือนักเรียนในด้านต่างๆ เป็นรายบุคคล

6) การทำงานร่วมกันเป็นเครือข่าย (Network) ของกลุ่มนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน โดยมีเป้าหมายเพื่อการพัฒนานักเรียน ห้องเรียนข่ายภายนอกโรงเรียน อาทิ ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษา ชุมชน และเครือข่ายภายนอกโรงเรียน อาทิ ผู้บริหารและครูในโรงเรียนที่อยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงกัน ผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารองค์กรบริหารส่วนจังหวัด/เทศบาล/องค์กรบริหารส่วนตำบล ศึกษานิเทศก์ ศึกษาธิการจังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ทั้งในระดับพื้นที่และระดับประเทศ

6. สนับสนุนงบประมาณให้แก่โรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย โดยให้โรงเรียนแต่ละโรงจัดทำโครงการขอรับทุนสนับสนุนการจัดกิจกรรมตามแนวทางที่กำหนดและสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน โรงละ 100,000 บาท และติดตามการใช้งบประมาณของโรงเรียนที่ได้รับการสนับสนุน ให้เป็นไปตามกิจกรรมที่กำหนด

7. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินงานร่วมกับผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ และบุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา/สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด/สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัด/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้เข้ามามีส่วนร่วมการดำเนินงานพัฒนาครูและโรงเรียนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

8. ติดตามการดำเนินงาน และรายงานผลตามที่ กสศ. กำหนด ประเมินผล และสรุปบทเรียนการทำงานของโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายแต่ละโรงเป็นระยะ เพื่อปรับปรุงกระบวนการดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมาย

ผลผลิตและผลลัพธ์

1. โรงเรียนอย่างน้อยร้อยละ 80 สามารถพัฒนาตนเองทั้งระบบได้อย่างต่อเนื่อง โดย
  - ก. โรงเรียนมีเป้าหมายและแผนในการพัฒนาที่คาดหวังสูงเพื่อท้าทายและต้องการความชัดเจน (High Expectation)
  - ข. โรงเรียนมีระบบสารสนเทศ และนำระบบสารสนเทศมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาโรงเรียน
  - ค. โรงเรียนมีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
  - ง. โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยสำหรับเด็ก
  - จ. โรงเรียนมีกระบวนการ PLC อย่างต่อเนื่อง
2. ครูร้อยละ 80 สามารถจัดกระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning ส่งผลให้เกิดการพัฒนาครูให้มีสมรรถนะจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนเกิดทักษะในศตวรรษที่ 21
  - ก. ครูสามารถออกแบบแผนการเรียนการสอนที่มุ่งให้นักเรียนเกิดทักษะในศตวรรษที่ 21

- ก. ครูสามารถจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดทักษะในศตวรรษที่ 21 และยกระดับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนที่สูงขึ้น
- ค. ครูสามารถวัดผลและประเมินผลนักเรียนได้ทั้งระหว่างเรียนและหลังเรียนได้
3. นักเรียนร้อยละ 80 มีทักษะในศตวรรษที่ 21 เพิ่มขึ้นตามศักยภาพของผู้เรียน โดยสามารถวัดผลตาม Core Learning Outcomes ที่กำหนด
  4. นักเรียนด้วยโอกาสได้รับการดูแลอย่างทั่วถึง เพื่อให้ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ
  5. สถาบันอุดมศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการเรียนรู้และสนับสนุนการพัฒนา
  6. ครอบครัวและชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาโรงเรียน และดูแลการศึกษาของเด็กในครอบครัวและชุมชน
  7. พัฒนาโรงเรียน และมีส่วนร่วมในการดูแลการศึกษาของเด็กในครอบครัว

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. โรงเรียนกลุ่มเป้าหมายสามารถปฏิรูปการบริหารจัดการและการเรียนการสอนทั้งโรงเรียน (School Transformation) โดยพัฒนาคุณภาพคนงานจนนำไปสู่การประกันคุณภาพภายใต้การรับรองคุณภาพโรงเรียนต่อไป
2. ชุมชนและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการสนับสนุนและพัฒนาการศึกษาในระดับพื้นที่
3. หน่วยงานที่ขับเคลื่อนการศึกษาทั้งในระดับพื้นที่และส่วนกลางได้ต้นแบบในการพัฒนาครูและโรงเรียนนำไปสู่การขับเคลื่อนนโยบายด้านการศึกษา

ระยะเวลาดำเนินงาน

<u>ระยะที่ 1</u>	ดำเนินงาน เทอม 1 ปีการศึกษา 2563 – เทอม 2 ปีการศึกษา 2563 ระยะเวลาดำเนินงาน 1 กรกฎาคม 2563 – 31 พฤษภาคม 2564
<u>ระยะที่ 2</u>	ดำเนินงาน เทอม 1 ปีการศึกษา 2564 – เทอม 2 ปีการศึกษา 2564 ดำเนินงาน 1 มิถุนายน 2564 – 31 พฤษภาคม 2565 (แผนให้เกิดการดำเนินการพัฒนาโรงเรียนอย่างต่อเนื่องให้ครบปีการศึกษา 2564)

ภาคผนวก

ภาคผนวก 1 : สรุปผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาครูและโรงเรียนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (TSQP) รุ่นที่ 1
ปีงบประมาณ 2562

ภาคผนวก 2 : สรุป Core Learning Outcomes และตัวชี้วัดที่ต้องการให้เกิดกับนักเรียน

ภาคผนวก 1

สรุปผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาครูและโรงเรียน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (TSQP) รุ่นที่ 1 ปีงบประมาณ 2562

จากการดำเนินงาน โครงการพัฒนาครูและโรงเรียนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง รุ่นที่ 1 ในปีงบประมาณ 2562 สรุปการดำเนินงานได้ดังนี้

1. สนับสนุนการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนทั้งระบบผ่านเครือข่ายร่วมสนับสนุนการดำเนินงาน จำนวน 5 เครือข่าย เพื่อร่วมพัฒนาคุณภาพโรงเรียน 290 แห่ง ในพื้นที่ 36 จังหวัด ดังนี้

เครือข่ายรับทุน	จังหวัดดำเนินงาน	จำนวน จังหวัด	จำนวน โรงเรียน
มูลนิธิ ลำปางมาศพัฒนา	พิษณุโลก กำแพงเพชร* หนองคาย นครพนม ขอนแก่น เลย นครราชสีมา ศรีสะเกษ ยะลา ตราด สุพรรณบุรี* นครปฐม สมุทรสงคราม* ราชบุรี*	15 จังหวัด	76 โรงเรียน
มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี	เชียงราย น่าน เชียงใหม่ ลำปาง สุรินทร์ สุราษฎร์ธานี พระนครศรีอยุธยา ชลบุรี กาญจนบุรี เพชรบุรี	10 จังหวัด	75 โรงเรียน
มูลนิธิโรงเรียน สถาพรพิชคันทร์โยม	เชียงใหม่ ลำพูน สมุทรสาคร	3 จังหวัด	59 โรงเรียน
มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์	สงขลา สตูล	2 จังหวัด	20 โรงเรียน
มหาวิทยาลัยขอนแก่น	เชียงใหม่ ลำปาง พิษณุโลก หนองคาย บึงกาฬ นครพนม ศกลนคร* ขอนแก่น อำนาจเจริญ* นครราชสีมา สุรินทร์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช* ภูเก็ต* ปัตตานี*	18 จังหวัด	60 โรงเรียน
รวม			290 โรงเรียน

* จังหวัดที่มีโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการน้อยกว่า 5 โรง

จำแนกโรงเรียนเป็นรายจังหวัดในแต่ละภาค ได้ดังนี้

ภาค	จังหวัด	จำนวนโรงเรียน
เหนือ	8 จังหวัด	98
	เชียงใหม่	66
	เชียงราย	5
	กำแพงเพชร	1
	น่าน	5
	พิษณุโลก	8
	ลำปาง	6
	ลำพูน	6
	เพชรบูรณ์	1
ใต้	6 จังหวัด	38
	นครศรีธรรมราช	1
	ปัตตานี	4
	ภูเก็ต	1
	สงขลา	10
	สตูล	10
	สุราษฎร์ธานี	12
กลาง/ตะวันตก	8 จังหวัด	35
	พระนครศรีอยุธยา	8
	เพชรบุรี	6
	กาญจนบุรี	6
	นครปฐม	1
	ราชบุรี	2
	สมุทรสงคราม	1
	สมุทรสาคร	10
	สุพรรณบุรี	1

ภาค	จังหวัด	จำนวนโรงเรียน
ตะวันออก	3 จังหวัด	19
	ชลบุรี	6
	ตราด	6
	ระยอง	7
ตะวันออกเฉียงเหนือ	11 จังหวัด	100
	เลย	8
	ขอนแก่น	23
	นครพนม	10
	นครราชสีมา	9
	บึงกาฬ	6
	ศรีสะเกษ	15
	สกลนคร	1
	สุรินทร์	13
	หนองคาย	8
	อำนาจเจริญ	2
รวมทั้งหมด	36 จังหวัด	290

จำนวนโรงเรียนและรายชื่อโรงเรียนทั้งหมดที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาครูและโรงเรียนฯ ในรุ่นที่ 1 จำนวน 290 โรงเรียน ครอบคลุมพื้นที่ 36 จังหวัด (ข้อมูลที่ ณ วันที่ 31 มกราคม 2563)

การจัดสรรงบประมาณสนับสนุน ประมาณ 250,000 บาท ต่อโรงเรียน โดยแบ่งออกเป็น

- งบประมาณสำหรับโรงเรียนก่อตั้งเป้าหมาย ในการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการและกระบวนการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน จำนวน 100,000 บาท
  - งบประมาณในการบริหารโครงการของเครือข่ายร่วมสนับสนุนการดำเนินงานให้เป็นตามเป้าหมายของโครงการ จำนวนประมาณ 150,000 บาท
- ระยะเวลาของการดำเนินงาน 12 เดือน โดยเริ่มในภาคเรียนที่ 1 ของปีการศึกษา 2563

2. การวางแผนกลไกและระบบหนุนเสริมการทำงาน

การสนับสนุนการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ และการติดตามประเมินผลการทำงานของโครงการที่มีประสิทธิภาพ จึงจัดทำเป็นโครงการเพื่อสนับสนุนกลไกและระบบหนุนเสริมการทำงาน 3 ส่วน ได้แก่

- 1) โครงการบริหารจัดการโครงการฯ
- 2) โครงการวิจัย ติดตาม และประเมินผลโครงการพัฒนาครูและโรงเรียนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
- 3) โครงการสนับสนุนการใช้ระบบสารสนเทศและฐานข้อมูลเพื่อการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ Q-Info ผ่านเครือข่ายการพัฒนาครูและโรงเรียนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

3. จุดเน้นของการพัฒนาของภาคีร่วมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพครูและโรงเรียนใน 5 เครือข่าย สรุปได้ ดังนี้

หน่วยงานภาคี เครือข่าย	ผู้รับผิดชอบ โครงการ	จุดเน้นของการพัฒนาครูและโรงเรียน
1. มูลนิธิลำปางมารศ พัฒนา	นายวิเชียร ไชยบัง	การเปลี่ยนแปลงโรงเรียนเชิงระบบด้วยนวัตกรรม 3 เรื่องสำคัญ ได้แก่ 1. ใช้หลักการของ “จิตศึกษา” 2. หน่วยการเรียนแบบบูรณาการที่ใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning : PBL) 3. มีกระบวนการสร้างชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ทั้งในระดับโรงเรียนและเครือข่ายระหว่างโรงเรียน เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนโครงสร้างหรือระบบภายในโรงเรียน ซึ่งจะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงแบบแผน พฤติกรรมของเด็ก ครู และผู้ปกครอง และการเปลี่ยน Mindset ทางการศึกษาและการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง นำไปสู่การมีปัญญาภัยในและปัญญาภัยนอก (ทักษะในศตวรรษที่ 21)
2. มหาวิทยาลัย ศรีปทุม วิทยาเขตคลองรัช	รศ.ดร.ธันยวิช วิเชียรพันธ์	การเปลี่ยนแปลงโรงเรียนตามหลักการ Whole School Approach ใน 2 ส่วน ได้แก่ 1. การบริหารจัดการโรงเรียนตามแนวทางการพัฒนาโรงเรียนคุณภาพต่อเนื่อง หรือ sQip (5 มาตรการ 4 กระบวนการ) 2. กระบวนการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนแบบ Active Learning โดยใช้การสร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้เป็น ห้องเรียน

หน่วยงานภาคีเครือข่าย	ผู้รับผิดชอบโครงการ	จุดเน้นของการพัฒนาครูและโรงเรียน
		ประสิทธิภาพสูง (High functioning Classroom) ตามแนวทางของสถาบันความคิดสร้างสรรค์ แห่งสหราชอาณาจักร (CCE) ใช้เครื่องมือส่งเสริมทักษะความคิดสร้างสรรค์และการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณที่พัฒนาร่วมกับองค์การ OECD มาแล้ว. ประกอบกับมีทีมสนับสนุนช่วยทั้งด้านการบริหารจัดการโรงเรียน และเทคนิคการจัดการเรียนการสอน
3. มูลนิธิโรงเรียนสตาร์ฟิชคันทรีโภม	ดร.นพวรรณ คำยาม	1. การนำแนวปฏิบัติที่ดีและนวัตกรรมมาใช้ในการบริหารจัดการโรงเรียนอย่างเป็นระบบ บูรณาการเข้าสู่ระบบงาน (Built-in) ครอบคลุม 9 องค์ประกอบของโรงเรียน ได้แก่ (1) ผู้นำชุมชน (2) การวัดผล (3) บรรยาการการเรียนรู้ (4) เทคโนโลยี (5) การปฏิบัติการสอน (6) หลักสูตร (7) การประเมิน (8) การพัฒนาวิชาชีพครู และ (9) การเรียนรู้ของผู้เรียน 2. การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน (Project Based Learning: PBL) เพื่อส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมในการแก้ไขปัญหา โดยยึดหลักทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเป็นผู้สำรวจหาความรู้ และสามารถคิดหาคำตอบในเรื่องที่ตนเองสนใจได้ด้วยกระบวนการ STEAM Design Process และกิจกรรมพื้นที่สำหรับนักสร้างสรรค์ (Makerspace) 3. จัดกระบวนการสร้างชุมชนการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ตามแนวทางการพัฒนาครูและผู้เรียนในศตวรรษที่ 21
4. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	รศ.ดร. มิตรชัย คงเขี้ยวชำนาญ	การบริหารจัดการโรงเรียนโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมกับทุกภาค ส่วนผ่านชุมชนการเรียนรู้ (Learning Community, LC) และจัดกระบวนการเรียนรู้แบบ active learning ในชั้นเรียน โดยการจัดการเรียนรู้ผ่านการทำโครงการที่ผ่านกระบวนการศึกษาวิจัย มาแล้วอย่างตีตามกลุ่มผู้เรียน ได้แก่

หน่วยงานภาค เครือข่าย	ผู้รับผิดชอบ โครงการ	จุดเน้นของการพัฒนาครูและโรงเรียน
		1. บ้านวิทยาศาสตร์น้อย สำหรับนักเรียนระดับอนุบาล - ป. 3 ใช้การปั่นเพาท์กษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ทักษะคิดที่ดีต่อวิทยาศาสตร์ ทักษะการตั้งคำถาม และ ทักษะการเชื่อมโยง โดยการทดลอง และการอธิบาย ปรากฏการณ์ จนนักเรียนมีทักษะในการคิด และการทำความเข้าใจ 2. โครงการฐานวิจัย (RBL) สำหรับนักเรียนระดับ ป.4 ขึ้นไป ผลงานกับจิตปัญญา และทักษะการคิด ใช้เรื่องรอบตัว เป็นประเด็นในการศึกษา โดยการสำรวจชุมชน สร้าง โจทย์ ออกแบบ ปฏิบัติการทดลอง เก็บข้อมูล วิเคราะห์ ข้อมูล สรุปผล และเผยแพร่. จนนักเรียนมีความสามารถ 在การคิดและแก้ปัญหา
5. มหาวิทยาลัย ขอนแก่น	รศ.ดร.ไมตรี อินทร์ประสิทธิ์	1. แนวคิดการพัฒนาจะเน้นการเปลี่ยนแปลงการสอนของครูจาก “การให้ความรู้” มาเป็น “การสอนทักษะการคิด” และตัว นักเรียนจะเปลี่ยนจากการ “รับความรู้” มาเป็น “การเรียนรู้ ผ่านการคิดด้วยตนเอง เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของตัวเอง” 2. กระบวนการบริหารจัดการระดับโรงเรียน ใช้นวัตกรรม การศึกษาขั้นเรียน (Lesson Study) และการบริหารจัดการใน ระดับชั้นเรียน (Classroom management) ด้วยวิธีการ Open Approach เป็นหลัก 3. มีการสร้างชุมชนการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ (PLC) ในหลายระดับ ทั้งในระดับโรงเรียน ระหว่างโรงเรียน ระดับชาติ และ นานาชาติ 4. มีการเชื่อมต่อการทำงานไปถึงระบบพัฒนาและพัฒนาครูผ่าน นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเป็นชุมชนการปฏิบัติงานร่วมกัน โดยใช้พื้นที่ในโรงเรียนเป็นหลัก (community of practice)

4. ข้อตกลงความร่วมมือเพื่อลดความเหลื่อมล้ำร่วมกันระหว่างสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กับ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.)

โรงเรียน 290 แห่ง ตามกลุ่มเป้าหมายของโครงการ (รุ่นที่ 1) เป็นโรงเรียนในสังกัด สพฐ. และจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเป็นโรงเรียนคุณภาพดีประจำตำบลตามนโยบายของ สพฐ. มีจำนวน 159 แห่ง ในพื้นที่ 36 จังหวัด

ดังนั้น กสศ. จึงได้จัดทำข้อตกลงความร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน การร่วมดำเนินการโครงการฯ ตามกรอบแนวคิดของโครงการฯ ให้แก่โรงเรียนกลุ่มเป้าหมายทุกโรง รวมถึง หน่วยงานต้นสังกัดในพื้นที่และส่วนกลาง โดยในวันที่ 29 ตุลาคม 2562 ได้มีการลงนามข้อตกลงร่วมกัน ณ โรงเรม เชียงใหม่ บ่าย เช่นทรา ศูนย์ราชการ และคอนโดเชียงเตอร์ แจ้งวัฒนะ กรุงเทพฯ โดยมีผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน 1,300 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องของหน่วยงานส่วนกลาง ผู้แทนโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย ผู้บริหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้แทนภาคีเครือข่ายสนับสนุนการพัฒนาครูและโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย คณะกรรมการ การศึกษาธิการจังหวัด ผู้แทนภาคีเครือข่ายหน้าที่ กสศ. สื่อมวลชน และผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ

ภาคผนวก 2

สรุป Core Learning Outcomes และตัวชี้วัดที่ต้องการให้เกิดกับนักเรียน

ลำดับ	Core Learning Outcomes	ตัวชี้วัด
1. ทักษะ (skill)		
1.1	ทักษะการคิดวิเคราะห์คิดแก้ปัญหา และ วิพากษ์อย่างมีวิจารณญาณ (Critical Thinking Skill)	1) สามารถคิดวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน พิจารณาและนำเสนอไปสู่การตัดสินใจได้ 2) สามารถเลือกวิธีการแก้ปัญหาได้อย่างมีเหตุผล 3) สามารถแสดงความคิดเห็นโดยแจ้ง หรือสนับสนุนได้อย่างมีเหตุผล 4) สามารถเสนอแนวคิด แบ่งปันจากเรื่องที่อ่าน พิจารณาและนำเสนอไปใช้ในชีวิตจริง
1.2	ทักษะการคิดสร้างสรรค์	1) สามารถคิดคล่อง คิดยืดหยุ่น คิดคำตอบได้หลาย ประเพณี หลากหลาย 2) สามารถคิดแปลกลใหม่ ต่อยอด แตกด้วยความคิดเห็นของคนอื่น 3) สามารถคิดนวัตกรรม
1.3	ทักษะการสื่อสาร	1) สามารถสื่อสารให้ผู้อื่นรับรู้ด้วยประสบการณ์ของตนได้ 2) สามารถใช้ภาษาพูด ภาษาเขียน หรือภาษากายในการสื่อสารได้ถูกต้อง ชัดเจน เข้าใจง่าย 3) สามารถเลือกใช้เทคโนโลยีหรือกลไกที่เหมาะสมในการสื่อสาร
1.4	ทักษะอาชีพ	1) รู้จักอาชีพที่ตนเองชอบ 2) เรียนรู้และฝึกพัฒนาทางอาชีพ 3) จัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายได้ 4) นำความรู้ไปพัฒนาต่อยอดเป็นอาชีพได้

ลำดับ	Core Learning Outcomes	ตัวชี้วัด
1.5	ทักษะชีวิต	1) มีผู้พิภานทางอารมณ์ สังคมและมีความสามารถในการปรับตัว เพื่อพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง 2) มีปฏิสัมพันธ์และทำงานกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3) สามารถดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Character Qualities)		
2.1	มีวินัย (หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงถึง การยึดมั่นในข้อตกลง กฎเกณฑ์และระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม)	1) ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียนและสังคมไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น 2) ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกรรมต่าง ๆ ใน ชีวิตประจำวัน 3) รับผิดชอบในการทำงานปฏิบัติเป็นปกติสัยและเป็นแบบอย่างที่ดี
2.2	มีความซื่อสัตย์ (หมายถึง คุณลักษณะที่ แสดงออกถึง การยึดมั่นในการความถูกต้อง ประพฤติตามความเป็นจริง ต่อตนเองและ ผู้อื่น ทั้งกาย วาจา ใจ)	1) ประพฤติตามความเป็นจริงต่อตนเองและผู้อื่นทั้ง กาย วาจา ใจ 2) ปฏิบัติตนโดยคำนึงถึงความถูกต้อง ระยะและเกรงกลัวต่อ การกระทำผิด 3) ปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความซื่อตรงไม่ห้าประโยชน์ ในทางที่ ไม่ถูกต้อง
2.3	มีจิตสาธารณะ (หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการ มีส่วนร่วมในกิจกรรม หรือ สถานการณ์ ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น ชุมชน และสังคม ด้วยความ เต็มใจ กระตือรือร้น โดยไม่ หวังผลตอบแทน)	1) ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจและพึงพอใจโดยไม่หวัง ผลตอบแทน 2) แบ่งปันสิ่งของ ทรัพย์สิน และช่วยแก่บุญหาหรือสร้าง ความสุขให้กับผู้อื่น 3) เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และ สังคมด้วยความกระตือรือร้น